

Painos 8303

TOVERITAR

AMERIKAN SUOMALAI-
TEN TYÖLÄISNAISTEN
& NEN KANNATTAJA

ORGAN OF THE FINNISH WORKING WOMEN IN AMERICA

No. 8

Tiistaina, Helmikuun 24 p.—Tuesday, February 24

1920—Kymmenes Vuosik

Naisen asema Neuvosto-Venäjällä

Jo aikojen sitten Länsi-Europan vapausliikkeitten edustajat vuosikymmenien, vieläpä vuosisatojen kuluessa ovat esittäneet vaatimuksiaan niiden vanhentuneiden lakien poistamiseksi, jotka eivät aseta naista tasa-arvoiseen asemaan miehen kanssa. Mutta ei ainoakaan Europan kansanvaltaisen valtion, ei ainoakaan edistyneimmän tasavallan ole onnistunut toteuttaa tätä seuruksi, että siellä missä on vallalla kapitalismi, siellä missä yksityisomaisuus maahan, tehtaisiin ja pääoman valta säilyvät, etuoikeudet jäävät miehille. Venäjällä onnistuttiin tämä suorittamaan ainoastaan sen vuoksi, että lokakuun 25 päivästä 1918 pääsi työväen valtaan. Neuvostovalta oli kaikkinaiselle riistolle vihamielisiä työtätekevien valtaa. Se asetti tehtäväkseen hävittää mahdollisuuden mukaan pääoman herruuden. Neuvostovalta pyrki siihen, että työtätekevät loisivat maan ilman sitä yksityisomaisuutta, joka kaikkialla, koko maailmassa, täydellisen valtiollisen vallan vallitessa, jopa kaikkien kansanvaltaisemmissakin tasavalloissa on tosiasiallisesti saattanut työtätekevät kurjuuteen ja palkka-orjuuteen. Neuvostovalta suoritti olemassaolonsa ensimmäisiä kuukausina naista koskevassa lainsäädännössä mitä perinpohjaisemman muutoksen. Niistä laeista, jotka saattoivat naisen alistettuun asemaan, ei ole jäljellä pienintäkään merkkiä. Aina-kin mitä tulee niihin lakeihin jotka naisen heikompaa asemaa hyväkseen käyttäen asettivat hänet epätasa-arvoiseen ja vieläpä ala-arvoiseen asemaan, toisin sanoen avioeroa ja avioliiton ulkopuolella syntyneitä lapsia koskevissa, samoinkuin naisen oikeutta vaatia lapsen isältä lapsen turvaamista koskevissa laeissa, ovat tehdyt uudistukset perinpohjaisia. Bolshevikit voivat täysin ylpeinä ja hioittelematta sanoa, ettei ole ainoatakaan maata maailmassa, jossa olisi niin täydellinen naisen tasa-arvoisuus ja jossa nainen ei ole ala-arvoisessa asemassa, mikä on juuri erikoisen tuntuva perhe-elämässä kuin Neuvosto-Venäjä. Naisen aseman parantaminen oli yhtenä ensimmäisistä ja tärkeimmistä tehtävistä siellä.

Jos joutuu kosketuksiin bolshevikeille vihamielisten puolueitten kanssa taikka saa käsiinsä Koltshakin ja Denikin valtaamilla alueilla juliaistuja venäläisiä sanomalehtiä, niin näkee syväksi siitä, että neuvostovalta on loukannut kansanvaltaa. Ja suurimpana todistuksena tälle syytökselle esitetään se tosiasia, että neuvostovalta hajotti perustavan kokouksen. Mutta kansanvallalle ja perustavalle kansalliskokoukselle joka syntyy maassa, missä vallitsevaksi yksityisomaisuus ja missä ihmiset eivät ole keskenään tasa-arvoisia, missä pääomaa omistava oli isäntä ja muut olivat hänen palkka-orjiaan, sellaiselle kan-

sanvallalle ei voi antaa suurtaakaan arvoa. Sellainen kansanvalta verhoi jo sinänsä orjuutta. Sosialistit ovat kansanvallan kannattajia sikäli, mikäli se helpottaa työtätekevien ja sorrettujen asemaa. Sosialismi asettaa tehtäväkseen kaikkialla maailmassa taistelun ihmisen harjottamaan riistoa toista ihmistä vastaan. Todellinen merkitys on sillä kansanvallalla, joka palvelee riistettavia, niitä jotka ovat asetetut epätasa-arvoiseen asemaan. Jos työtätekemätön menettää äänioikeutensa, niin on se todellista tasa-arvoisuutta ihmisten kesken. Työtätekemätön ei saa syödä. Kaikissa kansanvaltaisissa tasavalloissa julistetaan tasa-arvoisuus, mutta kansalaisia koskevissa laeissa ja naisen asemaa perheessä, avioeroa koskevissa laeissa ilmenee naisen eri-arvoisuus ja tämä on kansanvallan loukkaamista ja juuri sorrettuihin nähden. Neuvostovalta on toteuttanut kansanvaltaa sillä että se lakeihinsa esim. ei ole jättänyt pienintäkään merkkiä naisen eri-arvoisuudesta. Yksikään valtio ja yksikään kansanvaltainen lainsäädäntö ei ole tehnyt naisille puoltakaan sitä, mitä neuvostovalta on tehnyt olemassaolonsa ensimmäisinä kuukausina. Pelkät lait eivät yksin riitä, on ryhdytty myöskin muihin toimenpiteisiin naisen aseman parantamiseksi. Ja naisen asema Venäjällä on nyt todella sellainen, että kaikkien edistyneimpien maiden vapaamielisten kannalta katsoen se on ihanteellinen. Mutta tämäkin on vasta alkua.

Naisen asema, harjottaessaan kotitaloutta, jää yhä edelleenkin rajoitetuksi. Jotta nainen täydellisesti voisi vapautua, niin täytyy vallita yhteiskunnallinen talous ja naiset ottavat osaa yleiseen tuottavaan työhön. Silloin nainen tulee olemaan sa-

(Jatkoo kolmannella sivulla)

Venäjän punanen sydän

Olen lukenut amerikalaisen kynäilijän ja sanomalehtikirjeenvaihtajien kirjottamia kirjoja Venäjän vallankumouksesta. Olen lukenut niitä kummes suomalais-amerikalainen sydämeni oli sairas katkermudesta ja häpeästä. Ne kirjat olivat vaan kertauksia sanomalehtien julkasemista tietojen vääristävistä ja vastavallankumouksellisten läheelle panemista katakista valheista. Sydämeni oli sairas siksi, että nuo kirjat loukkasivat amerikalaisia tunteitani — ihailunni ja luottamustani amerikalaisiin vapauden ja kansanvallan ihanteisiin ja amerikalaiseen rehellisyyteen ja tasa-puolisuuteen.

Lainastossa taas näin kirjan: "Venäjän Punanen Sydän" ja ensi katsauksella päätin olla lukenut. "Sitä samaa parpausta se vaan on," ajattelin alkuun. Mutta tämän kirjan on kirjottanut nainen, Jessie Peaty, San Francisco Red'erin sot-

Käynti lastenkamariin

Yhteiskunnallisten olosuhteiden tutkimishalussani pistän minä nokkani väliin sinne ja tänne. Kerran tällaisessa tutkimishalussani menin lastenkamariin (nursery) työhön. Puoli seitsemän aamulla, muistaakseni, minun piti siellä olla ja silloin jo, niin varhain, oli siellä muutamia lapsia äitiensä sinne tuomia työhön mennessään. Ja sitte niitä alkoi tulla lisää, nuorempia ja vanhempia, hyväkurisia ja pahankurisia, kauniita ja — vähemmän kauniita, nauravia ja itkeviä. Oh! Sellainen liuta lapsia yhden katon alla! Nythän se leikki alkaa, tuumasin ensikädessä ja tein tuttavuutta jokaisen kanssa. Niitä oli puoliväliin toistakymmentä. Mutta ei, leikkiä se ei ollut. Kun tarkemmin heitä katselin, valtasi minut säälin tunne. Niiden joukossa oli liian monta pientä sylilasta, jotka olisivat tarvinneet hyvän hoidon, mutta eivät ne näyttäneet lasten päiväkodin emännän mieltä kiinnittävän. Hän vaan istui pöydän ääreen ja kirjotti, ikäänkuin olisi hän ollutkin vain laitoksen kirjuri. Ja minulle huomautti hän:

"Ei hyödytä tuhlata myötätuntoa niihin." Ja luetteli niiden joukosta pari kolme, joiden äitien ei tarvitse käydä työssä syystä, että miehensä tekevät hyvää palkkaa. Mutta suuri enemmistö kuitenkin niistä oli niitä, joiden äitien oli pakko tuoda lapsensa sinne. Millä hiljaisella käytöksellä he tulivatkaan sisälle, äänetönä riisuivat lapseltaan päällysvaatteet ja poistuivat — palatakseen vasta illalla. Lapset jäivät seisomaan ja tölöstelemään ympärilleen. Eivät he näyttäneet kotiutunutta siinä saavan; jotkut itkivät ääneensä, jotkut tus-

kittelivät hiljaa. Toiset näyttivät sellaisilta omaa tahtoa vailla olevilta, joiden mielestä on sama missä ovat. Sylilapset istuivat lattialla likaisina ja huonosti hoidetun näköisinä. Se oli sentään kasa — kasa ihmisalkuja.

Minun olisi kai pitänyt kii-rehtiä työhön, mutta siinä minä vain seisoin ja katselin vuoroin lapsia ja vuoroin "lastenkamariin" emäntää, joka mitä suurimmalla sielunrauhalla istui pöytänsä ääressä ja kirjotti. Ajattelin: matamalla on varmaankin nyt hyvä "emäntämie-
li", kun on taasen saanut piian, usein se onkin ilmoitus lehdessä siitä paikasta. Enkä ihmettele että on, kun on sellainen työn paljous yhdelle työlle.

Minusta tuntui että olen nähnyt tarpeeksi. Ja kuvittelin lisää — kuvittelin parempaa kuin mitä näin. Ajattelin: tässä laitoksessa tarvittaisiin vähintään neljä toimeliasta ja reipasta naista. — Tuota akkaa tuossa pöydän ääressä ei tarvittaisi ollenkaan. — Yhdelle naista minä antaisin noiden nuuttamien, kaikkein pienempien, hoidon, toiselle isompien vaalimisen ja toiset kaksi saisivat keskenään jakaa talossa löytyvän työn — huoneiden puhdistus- ja keittotyön.

Näin hyvän mielikuvituksen lisen asiain järjestyksen jälkeen en minä osannut jäädä siihen asiain niin huonolla kannalla ollen. Panin takin ja hatun yleni ja sanoin naiselle en voinut katsella tuollaista lasten surkeata olintilaa päiväakkään. Pari tuntia minä siellä olin.

Kun palasin asuntooni, nauri huonotoverini minun lyhyelle työreisulleni niin makeasti, että minun täytyi nauraa hänen naurulleen.

Mutta näylle siellä "lastenkamariin" en voi koskaan nauraa.

Lydia Ahola.

kirjeenvaihtaja. Utehuaisuuteni sai voiton ja minä lausun kirjan.

Ennakkoluuloisesti ryhdyin lukemaan, ensin vähemmällä mielenkiinnolla mutta mitä pitemmin lue lue siitä "syvenmälle" kirjaan jouduin. Varsinkin kun pääsin sinne saakka missä alkoi kertomus tapahtuuista toisessa vallankumouksessa ja siitä seuraavassa työväen valtaan nousussa, minä ikäänkuin tartuin kiinni kirjaan. Kertomalla selvästi ja johdonmukaisesti asiat siten kuin ne tapahtuivat, osottaa kirjottaja, että "Venäjän punanen sydän" on vilpittön, oikeudentuntoinen, puhdas ja jalo.

Pätkällä olleena kirjottaja kertoo, että bolshevikit ottivat vallan käsiinsä mahdollisimman vähällä verenvuodatuksella, että he mieluummin vuodattivat omaa vertaan, kuin tappoivat vastustajiaan. "Älkäämme tapako hitä useampaa kuin meidän täytyy", he sanoivat. Ja että ne jotka bolshevikeja vastustivat, surmasivat viattomia ihmisiä, levitivät katalia valheita ja harjottivat kaikenlaista pe-

tosta. Kirjottaja oli persoonallisesti kanssakäymisessä kummaankin puolueiden kanssa ja siis tiesi täydellisesti mitä kummallakin puolella hommittiin. Hän oli yhtenä siinä tutkijakomiteassa joka lähetettiin tarkastamaan bolshevikien vankilaoloja, kun oli levitetty valheita, että vankeja pahoin kohdellaan.

Hän kertoo miten käytiin suullisesti Venäjän vallankumousta myöskin niiden ulkomaa-
laisten keskuudessa joista kirjottaja oli yksi. Siellä oli kaksi puolta ja väittely oli toisinaan lävistäkin. "Te ette tunne venäläisiä" väitti tuontunusta kannattava puoli. "Te tunnitte venäläiset orjina, vaan ette tunne vapaita venäläisiä", te ette tunne heitä ihmisinä", oli bolshevikeille myötätuntoisten väite. Ja tällä viimeksi mainitulla puolella olivat myöskin Amerikan Punanen ristin johtavimmat henkilöt Pietarissa.

Hän kertoo kuinka päivä päivän perään odotettiin milloin "kadut virtaavat punasena", mutta sitä päivää ei tullut. Ker-

(Jatkoo toisella sivulla)